

SZARVASI ÉS VIDÉKE

SZERKESZTŐSÉG:

Belicey-út 9 szám, hová a lap szellemi
társaságának közlemények küldendők.
Kérem a szerkesztőség nem ad vissz-
nyilatkozást egy sor közl. s. j. 50 f.

Társadalmi és szépirodalmi hetilap

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. SÁMUEL ANDOR

KIADÓHIVATAL:

Belicey-út 9 szám, hová az előfizetési
és a hirdetési pénzek küldendők.
Előfizetés: Egész év 10 k. fél évre
5 k. Vidéken 12 k. Egy szám 20 f.

Hazafias kötelességek.

A hazafias kötelessége napjainkban, a bekezdések idején kétféleképp súlyos nehezédek reánk. Nem e kötelességek pusztán hangoztatása az, ami a jövő fejlődés és boldogulás ügyének használni fog, de igazán értékes munkát akkor végzünk, ha a pusztán hangoztatás helyett e kötelességeket teljesítjük, nem a színes látvány kedvéért, de őszinte hazafias érzésünkkel a hazafias kötelességünk buzditó szavára hallgatva. A béke áldásait csak akkor élvezhetjük, ha nemcsak a harcsteren csitul majd el a mi ellenséges lárma, de ha teljes béke lesz majd az országban belül is. Beteges tünetek kezdik fenyegetni a közbékét. Az az örömdetes, hogy ezek a gyerekes éretlenkedés számba menő fészkelődések ez idő szerint inkább lenéző mosolyt, mint aggodalmat kelthetnek a komoly és békében munkálkodni akaró emberekben. Mivel azonban a gyümölcs felületén észlelhető parányi rothadás által terjedhet a gyümölcs egész tömörre szükséges a romlásnak induló rész eltávolítása. Legyen ébren tehát minden igaz honpolgár, ki komoly hiva a békének s egyesült erővel igyekezenek még csirájába fojtani el minden turbulens szándékot, melynek szitása, élesztése se házafiatlan és becselen cselekedtet nemcsak saját nemzetünkkel, de min ama népe' e' sze b kik, a béke legszentebb műveire oznak. s mily legizosabban akkor fog majd felépülni hanem civakodásban széthulló lakosságú országok, de egyetértő s egyesült erővel békén munkálkodni akaró népek fogják lerakni eme lsten dicsőségére emelendő magasba nyuló büszke oszlop alapját.

Háborus képek

Hogy kell újrat szegni egy újabb világháborúkat?

Egy angol államférfiu a népek jövőben előállható véres hadakozását a következő képen véli korlátozhatónak. A mai világháboru mindenesetre annyi hasznot hozott, hogy megtanította rá az emberiséget, hogy a maihoz hasonló katasztrófát minden körülmények között el kell háritani. A nemzetközi rend megeremtésénél ova-
tosan járjunk el. A legnygyobb lépés az volna, ha a nemzetekkel elfogadtatnánk azt a tételt, hogy háborút csak akkor lehet és szabad kezdeni, amig erre a nemzetközi döntőbírószág elkerülhetetlen eszköze engedelmet nem ad. A tökéletes népszövetséget csak úgy tudom elképzelni, ha az minden kulturnemzetet magában foglal. A békezavarok ellen a leghatásosabb fegyver minden esetre egy olyan egyezmény mely a bü-
nös nemzetet gazdasági bojkottal bünteti.

A főispán véleménye a felmentésekről.

Megbízható forrás-szerint legközelebb a kereskedelmi és iparos felmentések módját megváltoztatják és a jövőben a döntő szó alapjául szolgáló véleményt nem a kereskedelmi és iparkamaráktól egyedül kéri majd a szakminister hanem a főispánok is nyilatkoznak majd, mint akik szintén ismerősök a helyi viszonyokkal és ellenőrizni tudják a kamarák tevékenységét is. A szakministerium előtt a főispán véleménye lesz a döntő, míg a kamarák előlterjesztései csak málagos jelentőséggel bírnak. A hírforrás szerint e változás azért történik, mert panaszok merültek fel a kamarák felmentési tevékenysége ellen.

Veszteségi kimutatás

Szarvasi és környéki bősökről.

Szarvasiak: Dorogi Lajos sz. 1892. sebesült, Kozsuch János sz. 1886. les. 1917. szept. 4-én, Osztrólczy Pál sz. 1884. elesett 1917. szept. 29-én, Palkovics János G. F. század III. sz. 1891. elesett 1917. szept. 4-én, Csonka János 3-as szkv. huszár, sz. 1886. sebesült.

Bszatendrasi. Kozák János G. F. század I. sz. 1885. elesett 1917. szept. 3.

Öcsödi. Boros László sz. 1883. elesett 1917. szept. 4-én.

A szarvasi járási hadigondozó

részére a dr. Wieland Sándor főszolgabíró ur gyűjtőívén az elmúlt heten is szaporodott a nemesszivü adományozók diszes sora. Az emberek a béke áldott közelségétől felvilanyozva sietnek szent kötelességüknek az árvakkal és özvegyekkel szemben eléget tenni:

Szarvasi nőegylet	200 K.
A szarvasi közp. gyüm. ért. és szesz-főző szöv.	20 K.
Szilágyi Antal és társai	80 K.
Szilágyi Lajos és társai	18 K.
A szarvasi paros járási önző köre	322.20 K.
Litauszky Anna	20 K.
Gróh Ferenc	
Bolza Géza gróf utján	100 K.

H I R E K

Magyar nemesség szarvasi embernél. Méltó büszkeséggel olvashatjuk ama kitüntetést, mely községünk egy kiváló szülőttjét, vitéz Sebess Lipót Ferenc alezredest érte. Öfelsége ugyanis e jeles katonai férfiu a Lovcen elleni hadműveletek alkalmával tanusított hősiességéért magyar nemességgel tüntette ki a „szarvasi“ előnevet adományozva

neki. Ezzel Szarvas mint nemesi előnév, oly férfiú neve elé került, kinek hazafias önfeláldozása és példás vitésége nem kis dicsőséget szerzett a magyar névnek. Községünk jeles szülötte előtt tisztelettel hajtjuk meg az elismerés zászlóját.

— **Gyászünnepély az elhunytak lelkiüdvéért.** Kegyeletes és megható ünnepély színhelye volt az elmúlt kedd délutánján az izr. nagytemplom. A hívők teljesen megtöltötték a szent helyet s áhitattal hallgatták azt a megindítóan szép, könnyekre fakasztó gyászbeszédet, melyet a kiváló hitszónok, dr. Friedmann Ernő főrabbi tartott megemlékezvén fekkölt kegyelettel a múlt évben elhunyt hitközségi és szentegyleti tagokról s gyönyörű szavakkal méltatta a „Szent egylet” hivatását. Istentisztelet előtt tisztújító közgyűlés volt, melyen szentegyleti elnöké Keszt Sándort választották s újra választották a tisztkart is. Keszt Sándor a hitközségnek lelkes, munkás tagja s így a választás egy minden tekintetben érdemes emberre esett.

— **Egy aranyérral is milliomos.** Az Érchegység egyik községében, a nagyvendéglőben, nagy meglepetéssel tárgyalták Fábrián Gábor szerencsését, ki turzás közben a hegységben gazdag aranyerre akadt s pár év alatt milliomos lett belőle. A hávesen diskurálók egyike elkésredve fakadt ki: „Különös ennek a Fábriának csak egy aranyere van s mégis milliomos lett, nekem ellenben két aranyérhez is van szerencsém s máig is szegény ember vagyok?”

— **Elhunyt gyógyszerész.** Békésszandrás társadalmának egyik népszerű közkedvelt tagját ragadta el a halál szerető övéi köréből. Mint részvétellel értesülünk Uhrin Vince sztandrási gyógyszerész, a napokban Budapesten, hol gyógyulást keresett, 46 éves korában elhalálozott. A budai farkasréti temetőben helyezték öröknyugalomra a férfikora teljében elhunyt gyógyszerészt. Béke hamvaira!

— **Főigazgatói látogatás és búcsúestély.** A szarvasi főgimnázium látogatására Géresi Kálmán főigazgató a múlt héten érkezett meg Debrecenből. A látogatást csütörtökön és pénteken teljesítette s a tapasztaltak felett meglepedésének adott kifejezést. Szombaton bucsuzott a tanári kartól utolsó lévén e látogatása, miután az érdemes főigazgató e tanév végén nyugalomba vonul.

A tanári kar a népszerű főigazgató tiszteletére szűkebb körben bucsulakomát rendezett, melyen lelkesen

ünnepelték a bucsuzó tanügyi kapacitást.

— **Tisztviselők a bika-zugban.** Szarvas község képviselőtestülete febr. 12-én tartott közgyűlésén egyhangúlag hozott határozattal tizenégy és fél hold földet engedett át Bikazugtanyáján az ottani tisztviselői, beszerzési csoportnak veteménytermelésre és azt fel is szántotta. Jövő évben a községhez közellevő dr. Belopotocky féle bérletből fog átengedni ugyan annyit a mostani helyett.

— **Jön a jóval szigorúbb rekvirálás.** A gabonafeleslegek rekvirálása a megye területén a múlt hó 14-én vette kezdetét és az eddigi eredmény szerint a kivetett 5100 waggonnal szemben legfeljebb 350 waggon fölösleg feltárása várható. Egyrészt az eredménynek gyengesége, másrészt pedig a fejadagoknak a közlelmezési minister által időközben történt leszállítása következtében újabb — ez eddiginél jóval szigorúbb — rekvirálásra van kilátás.

— **Csalódás az új holdban.** Nemcsak emberekben, de égitestekben is csalódhatni. Az újhold azt a reményt és várakozást keltette a gazdaközönségben, hogy az idő csapadéka fog fordulni, ez megerősíteni látszott az a körülmény is, hogy hold-ujssággal kapcsolatban a légsulymérő is jelentékenyen alászállott. Szerdán és csütörtökön volt is némi eső, olykor olykor szállingózott a hó is, de a kettőnek csapadéka együtt se ütötte meg a millimétert. Pénteken a barometer újra felszökött, egyidejűleg északkeleti légáram kerekedett s ezzel az eső vagy, ami még kívánatosabb lett volna, a hó kilátása ismét eltűnt.

— **A difteritisz hatalmát megtörték.** A rettegett roncsolótoroklob (difteritisz), mely még baromfiak közt is garázdálkodik, úgy látszik teljesen sarokba szorult az emberi tudás hatalma folytán? A múlt hónapban Békés megyében 32 difteriás betegnél alkalmazták a vérsavóval való gyógyító oltást mely fényes sikerű volt, hogy mindössze 1 gyermek lett áldozata e súlyos fertőző bajnak.

— **Bodegás asszonyok a rendőrszobában.** A napokban díszes asszonyi sereg gyűlt egybe a csabai rendőrségen. Csupa bodegás asszonyok, kik orgazdaság miatt lettek beutalva. Mindeng valószínűség tolvaj cseh katonák orgazdái. Nagymennyiségű gabonafélét talált náluk a rendőrség. Összeszedett 35 mázsa tengerit, sok búzát, lisztet, divánt, ingó órát, amelyek mind lopott jószágok. A nyomozás még folyik ellenük.

— **Megyei árvizsgáló bizottság.** Az Országos Közlelmezési Hivatal vezető minister rendeletet intézett a vármegyék szerint árvizsgáló bizottságok szerveztessenek. Békés megyében az árvizsgáló bizottság elnökévé dr. Zöldy Géza vármegyei tisztí főügyészt, elnökhelyettesé Sárosy Gyula árvaszéki elnököt nevezte ki. Az árvizsgáló bizottság tagjainak száma tizenkettő.

— **Menetéri jegyek kiadása.** A közig. biz. felterjesztésére Gyula-Csaba illetve Gyula-Orosháza között menetéri (retour) jegyek kiadását rendelte el a kereskedelmi minister a bizottság kérte azz alispánt ezen fontos kedvezménynek minél szélesebb körben való ismertetésére.

— **Ukraniából hamar hazajönnek a hadifoglyok.** Az Oroszországban levő hadifoglyok lassanként hazakerülnek. Sokkal kedvezőbb áll azoknak a hadifoglyoknak a dolga, akik Ukrajnában vannak. Ezeknek a száma nagyon jelentékeny. Különösen lábadozó és rokkant hadifoglyok vannak Kiewben, akiknek a hazaszállítása a leggyorsabban megtörténhetik.

— **Tavaszi vetőmag a gazdáknak.** A gadák tavaszi vetőmagvak iránti kérelme u. m. 6891 mm. árpa, 2048 mm. zab, 4562 mm. tengeri, 254 mm. köles és 20 mm. bükköny pártolólag terjesztetett fel a földmiválsügyi ministerhez. Mint értesülünk, a kért mennyiségnek 60 százaléka lesz kiutalva.

— **Leggyakoribb halálok a tüdővész volt.** A múlt hónapban a megyei tisztí orvos jelentése szerint az egészségi állapotok kedvezőbbek voltak az előző hónapénál. Főleg légzőszervi bántalmak fordultak elő gyakrabban. Legtöbben tüdővészen pusztultak el.

— **Mikor ebédeljünk.** Egy híres ókori görög bölcs mondása napjainkban különösen aktuálissá lett. Megkérdezte ugyanis tőle valaki, hogy mikor ebédeljünk? Mire ő azt a választ adta, hogy „a gazdag akkor egyen amikor akar, a szegény pedig amikor van”.

— **Az iskolák spóroltak a tüzelővel.** Január hóban, hivatalos jelentés szerint a megyei iskolák javarésztében szünetelt a tanítás, ami jelentékeny tüzelőmegetakarítást eredményezett. A hosszú szünet alkalmassint a tanév meghosszabbítását fogja eredményezni.

Szarvasi műmalom, iparvasúttal. A régi Phol, később Bukk-

féle gőzmalom helyén nagyszabású műalmot épít a Tiszavidéki Henger-műmalom és Tárház Részvénytársaság Szarvason. A műmalom tervrajzán hivatott építésszek már szorgosan dolgoznak, az építéshez az előkészületek serényen folynak.

— *Hol a legdrágább a víz?*
Felelet: a korcsmában, mivel ott bor helyett adják. Krisztus urunk a vizet borra változtatta, ellenben a korcsmárosok a bort vízzé. Ilyenekről elmdkednek azok mérgekben akiknek nem ad hitelbe a vendéglős.

— *Elbeszélés a petróleumról.* A petróleum mizeriákról egész csinos kis elbeszélést írhatni. Ugyanis e tekintetben a mizeriák nemcsak hogy meg nem szüntek, hanem e téren a helyzet lényegesen rosszabbodott. A januári kontingensből ugyanis a mai napig semmi sem jött meg s így a vármegye ugyszólván teljesen petróleum nélkül szükölködik. Többszöri sürgetéseim hiába valónak bizonyultak, illetőleg azokra azt a választ kapták, hogy szénhiány miatt az üzemek agyrészt leállt szünetelt. Ezért a gyárak petróleumot szállítani nem tudnak. Egy petróleumvállalat által megkezdett 23-án vasárnap adott jelzés a oroszai járás részére szállítandó 60 mm petróleum még a mai napig sem érkezett meg. A vármegyének amugy is rendkívüli petróleum-contingense lett rövidítve a kereskedelmi minis-ternek azon rendeletével is, hogy a január 20-ig le nem szállított készletek leszállítása egyszerűen be lett szüntetve. Ezen rendelkezés folytán a vármegye 218 mm. petróleummal rövidült meg; ezen mennyiség nagysága megállapítható abból a tényből, hogy a vármegyének egy havi petróleum-contingense 280—320 mm-ban volt megszabva. A folyó évi február hóra — beleszámítva a „Hangya“ szövete-kezeteket is — 250 mm. petróleumot utalt ki a kereskedelmi minis-ter. Hogy e mennyiség mikor érkezik, azt akétes jövő homálya fedi.

— *Alci egymaga ölle meg az emberiség negyed részét.* Az első percben hihetetlennek látszik ez az állítás, mivel ilyen vérengző embert képtelenség még csak el is képzelni. Pedig a biblia tanúsága szerint Kain megölte Abelt s mert akkor még

mindössze 4 ember élt a földön, Abellel kiirtotta tehát az emberiség negyed részét.

— *A kelengyéből gazdadt meg.* A háboru előtt egy békesmegyei jómodu uri leány, mint mennyasszony, gyönyörű kelengyét kapott. Az esküvőt azonban megakadályozta a háboru. A yölegény hadbavonult s az olasz harctéren hősi halált halt. Közben a mennyasszony édes atya szerencsétlen spekulációk folytán minden vagyonát elvesztette. Nyomor a ju o tak. Min en r es h l i t l d t k á volt meg. Jött azonban egy alkalmi vevő akinek sok rábeszéléssel végre sikerült megkapnia 100000 koronaért a finom kelengyét. A hihetetlen háborus drágaság így jutatta tekintélyes összeghez a kelengye révén, a nyomorba jutott családot.

CSARNOK

A dieblingi csapszékben.

Csehországi német-falu kis korcsmája Benépestől egy vasárnap délutánra. Csaplárosné jámbor arcú német asszony. Hej! De más nők teremnek a Tisza-parton!

Szilaj kedve dehogy van itt a legénynek! Bor csak itt-ott. Itten inkább tejet mérnek. S nyílt ruhá u cseh katonák aho isszák Mintha látnám a csecszopó gyermek arcát?

Egy asztalnál hitvány löre a pohárban Három leány ül mellette egymagában. Szépségöket a festék már rég leette Hervadt virág mind a három, nincs keletje.

Vihartüzdött utas hogyha idecseppen Vig dalolást e korcsmában ne keressen. Kesereg a harmonika siró hangja Világtalan cseh muzikus huzogatja.

Ahogy itte "ü-dö-m" e sivár képen Nóta c...dül me...szitájt a faluvégen... Hah! Szívem is megremeg a magyar dalra! Ördögöt is! Nem magyar dal. „Öh Zuzanna!“ Neuhaus, 1918, január hó. K. E.

Elsőrendű fekete szántóföld.

Karczag r. t. város határában, (nagy-kunság) 41 kis hold új épületekkel és felszereléssel eladó a határ legtermékenyebb részén. Megkeresések intézendők tulajdonoshoz SÁNTHA JÁNOS Karczag 2537 hsz.

Ma 1918. febr. 24-én:

Buggis Andor és Papp Ernő

gyógyszertára nyitva.

MEGHIVÓ.

A SZARVASI GAZDÁK ÉS IPAROSOK SZÖVETKEZETE

Szarvason, a szövetezet (saját) helyiségében 1918. évi március hó 11-én délelőtt 9 órakor tartandó.

XXIII. rendes közgyűlésére

A tisztelt részvényesek ezennel meghivatnak

A közgyűlés tárgyai:

1. A közgyűlési jegyzőkönyvet hitelesítő bizottság kiküldése.
2. Igazgatási jelentés a lefolyt tüzletéről.
3. Az 1917. évi zárszámadás és mérleg előterjesztése.
4. A felügyelő-bizottság jelentése és ennek alapján a felmentvények megadása.
5. A tiszta nyereség felosztása és az osztalék megosztása.
6. Választmányba 12 tag és 3 póttag választása egy évre.
7. Netáni egyéb indítványok tárgyalása.

Kelt Szarvason, 1918. február hó 14-én.

PLASCOKÓ LITVÁN s. k.
szövetkezeti elnök.

A részvényes urak értesítettnek, minszert az 1917. évi évi zárszámadások a szövetezet pénztári hivatalában az 11-én délelőtt 9 órakor tartandó.

Eladó.

Önkéntesi extra-ruha keveset használt cím a kiadóhivatalban.

Eladó

egy jókarban levő csinos gyermekkocsi, megtekinthető III. ker. Betlehem utca 150 házs. alatt.

Ungváry László Féle Faiskola Szőlő és Borgazdasági Részvénytársasághoz Czegléd.

Kubikusok keresztetnek

20—40—60 méterre deszkán a munkás talicskájával, nagyobb távolságra pedig sinen munkaadó vaskocsijával HOMOK DOMBOK elherdálásra mu...át...restünk. Hetenként 3 kiló liszt és fél kiló... becszerzési áron adatik. Lakás és falőről munkaadó gondoskodik. 3 heti ideig után fél és 6 heti munka után az egész utazási költség meg lesz térítve.

Laptulajdonos és Kiadó:
Örv. SÁMUEL ADOLF

Legfinomabb Leonardt, Kuhn, Brause és Schuler-féle acél IRÓ-TOLLAK
Valódi törölő (radír) GUMIK kaphatók: SÁMUEL A. könyv-, papír- és
írószer kereskedésében Szarvason.

